

Sändlista protokoll till Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning

13 mars 2025:

Ledamöter Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning:

Charlotta Englund, Region Örebro län charlotta.englund@regionorebrolan.se

Johanna Martin, Askersunds kommun johanna.martin@askersund.se

Johanna Svärd, Degerfors kommun johanna.svard@degerfors.se

Ola Ström, Hallsbergs kommun ola.strom@hallsberg.se

Ivonny Falk, Laxå kommun ivonny.falk@laxa.se

Anneli Bramvehl, Karlskoga kommun anneli.bramvehl@karlskoga.se

Veronica Ulfgren, Kumla kommun veronica.ulfgren@kumla.se

Ulrika Jonsson, Hällefors kommun grythytan@direkten.se

Caroline Carlvier, Lekebergs kommun caroline.carlvier2@lekeberg.se

Lillemor Bodman, Lindesbergs kommun lillemor.bodman@lindesberg.se

Håkan Pettersson, Ljusnarsbergs kommun hakan.pettersson@gmail.com

Mikael Wahlberg, Nora kommun mikael.wahlberg@nora.se

Jimmy Nordengren, Örebro kommun jimmy.nordengren@orebro.se

Chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning:

Eva Gustavsson, Askersunds kommun eva.gustavsson@askersund.se

Claes Vitez, Degerfors kommun claes.vitez@degerfors.se

Catharina L Scharmer, Hallsbergs kommun catharina.lindvall-scharmer@edu.hallsberg.se

Elsa Andersson, SUF elsa.andersson@sydnarkeutbildningar.se

Katarina Holmsten, Laxå kommun katarina.holmsten@laxa.se

Anita Kettunen, Karlskoga kommun anita.kettunen@karlskoga.se

Linda Meriloo, Kumla kommun Linda.meriloo2@kumla.se

Tina Lanefjord, Hällefors kommun tina.lanefjord@hellefors.se

Monica Skantz, Lekebergs kommun monica.skantz@lekeberg.se

Michael Tybell, Lindesbergs kommun michael.tybell@lindesberg.se

Andreas Lundholm, Ljusnarsbergs kommun andreas.lundholm@ljusnarsberg.se

Mokthar Bennis, Örebro kommun mokthar.bennis@orebro.se

Katarina Arkehag, Örebro kommun katarina.arkehag@orebro.se

Tina Ottosson, Örebro kommun tina.ottosson@orebro.se

Länets kommuner:

Askersunds kommun kommun@askersund.se

Degerfors kommun kommun@degerfors.se

Hallsbergs kommun kommun@hallsberg.se

Hällefors kommun kommun@hellefors.se

Karlskoga kommun info@karlskoga.se

Kumla kommun servicecenter@kumla.se

Laxå kommun kommun@laxa.se

Lekebergs kommun information.lekeberg@lekeberg.se

Lindesbergs kommun kommun@lindesberg.se

Ljusnarsbergs kommun kommun@ljusnarsberg.se

Nora kommun nora.kommun@nora.se

Örebro kommun servicecenter@orebro.se

Region Örebro läns styrelse och nämnder:

Kristina Berglund, Regionkansliet Nämndsadministration, kristina.berglund@regionorebrolan.se

Marita Jansson Marita, Regionkansliet Nämndsadministration, marita.jansson2@regionorebrolan.se
Maria Boström Maria, Regionkansliet Nämndsadministration, maria.bostrom2@regionorebrolan.se

Region Örebro län kommunikation:

Christina Gerhardsson, Regionkansliet kommunikation, christina.gerhardsson@regionorebrolan.se

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Monica Möller

Protokoll Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning

Tid: Torsdag 13 mars 2025 kl. 10.00-12.00

Plats: Digitalt, Teams

Monica Möller

Sekreterare

Justerat den:

2025-xx-xx

Charlotta Englund

Ordförande

Veronica Ulfgren

Justerare

Närvarande Ledamöter:

~~Johanna Martin (M)~~	~~Askersund kommun~~
Johanna Svärd (S)	Degerfors kommun
~~Ola Ström (S)~~	~~Hallsbergs kommun~~
Ulrika Jonsson (M)	Hällefors kommun
Anneli Bramvehl (M)	Karlskoga kommun
Veronica Ulfgren (S)	Kumla kommun
Ivonny Falk (KD)	Laxå kommun
Caroline Carlvier (M)	Lekeberg kommun
~~Lillemor Bodman (M)~~	~~Lindesberg kommun~~
Roseel Siewesdotter (SD)	Lindesbergs kommun
~~Håkan Pettersson (S)~~	~~Ljusnarsberg kommun~~
~~Mikael Wahlberg (S)~~	~~Nora kommun~~
~~Jimmy Nordengren (C)~~	~~Örebro kommun~~
Charlotta Englund (C)	Region Örebro län

Dagordning

10.00

Mötet öppnas

Charlotta Englund

Presentationsrunda

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Monica Möller

Val av justerare utöver ordförande
Veronica Ulfgren valdes till justerare.

Godkännande av dagordning
Dagordningen godkändes, inga övriga frågor anmälades.

10.10

Pep kommun (PP bifogas)

Josefin Sejneld och Malin Bengtsson

Arbetet med Pep Kommun syftar till att skapa en röd tråd mellan flera olika delar av kommunen där barn och ungas hälsa ska genomsyra många olika arenor. En del handlar om mat- och rörelsesatsning i förskolan.

Pep kommun är ett av Generation Peps verktyg. ([Gene-ration Pep](#))

Pep kommun har ett uppdrag från länets 12 kommuner finansierat med medel från Nära vård. Projektet är förlängt till 2026 med en förhoppning att implementera arbetet i ordinarie verksamhet.

Josefin Sejneld och Malin Bengtsson presenterar utmaningar kring barns levnadsvanor där barn rör sig allt mindre och inte har så sunda matvanor som är önskvärt. Brist på rörelse ger påverkan på barns motoriska förmågor och obesitas bland barn ökar med både fysiska och psykiska besvär som följd. I projektet sker samverkan med obesitas-teamet.

Rörelse har stor påverkan på den kognitiva utvecklingen och därmed måluppfyllelsen i skolan och utifrån denna kunskap justeras förskolans läroplan till att innehålla mer rörelse.

En extra satsning görs mot förskolorna i Örebro län för att stödja deras befintliga arbete med mat och rörelse. Ett generellt stöd är riktat till samtliga förskolor och ett riktat stöd vänder sig till någon/några förskolor i varje kommun.

Kostnadsfritt material finns även riktat mot skolan med tex fysisk aktivitet som en del i undervisningen och skolmåltiden som ett pedagogiskt verktyg.

10.40

Fokusområden 2025 Chefsgruppen skola, utbildning och kompetensförsörjning (PP bifogas)

Monica Möller

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Monica Möller

Chefsgruppen har tillsammans identifierat ett antal utmaningar att arbeta extra med under året. Utifrån dessa presenteras de fokusområden Chefsgruppen har satt för 2025.

Aktuella områden är:

- AI/Digitalisering i skolan
- Omvärldsbevakning utifrån aktuella fokusområden
- Arbete med SKR:s nationella skolchefsgrupp, sex moduler.
- Analysverkstad för ökad kompetens inom analys och strategi.
- Införande av digital SIP med det digitala verktyget Life Care SP.

De sex moduler som SKR:s nationella skolchefsgrupp arbetar med är följande

1. *Bidra till att nyansera bilden av skolan*
Bemötande av myter och påståenden för att skapa en mer nyanserad bild av skolan. Viktigt för styrningen av och tilliten till skolan för att säkra framtida kompetensförsörjning.
2. *Demografins utmaningar*
Undersökning av konsekvenser av de demografiska utmaningar kommuner står inför. Kommuner med olika förutsättningar jämförs som diskussionsunderlag.
3. *Principer för riktade statsbidrag*
Principer tas fram för de riktade statsbidragen. Syftet är bland annat att nå ett effektivt nyttjande av medel, bidra till likvärdighet och att undvika ryckighet och svåra förutsättningar för planering.
4. *Placerade barns skolgång*
Kommuner arbetar olika vilket gör att samverkan runt placerade barn kan försvåras och skolgången blir svår att följa.
5. *Medskick till utredningar som rör skolans finansiering*
Fokus är på två utredningar; Vinstuttag i skolan och En nationell skolpengsnorm. Syftet är att få möjlighet att följa medelsanvändningen samt få en större statlig styrning för en ökad likvärdighet.

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Monica Möller

6. Avtalsrörelsen

Ett stort antal kollektivavtal ska tecknas och skolcheferna bidrar med inspel i de avtal man är berörd av.

11.15

#vibehövs (PP bifogas)

Lotta Karlsson-Andersson och Anna Ekfeldt, Activa
Stiftelsen Activa presenterar skolutvecklingsprojektet #vibehövs. De anpassade gymnasieskolorna i Örebro län ingår i det treåriga projektet som pågår fram till våren 2027. Projektet syftar till att underlätta och förbättra möjligheterna till APL och vägen ut i sysselsättning efter avslutade studier för elever med intellektuell funktionsnedsättning.

En beskrivning ges av stiftelsen Activas verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Målgruppen för projektet är elever i åk 4, 18-24 år. En hög andel elever går direkt till daglig verksamhet eller blir hemmasittare. Målet är att fler ska kunna komma ut i arbete eller studier. Arbetskonsulenter och företagskonsulent finns i projektet för att hjälpa eleven med kontakter och för att kunna ge stöd till APL-platser och eleverna så att man klarar att genomföra sin APL.

Totalt 100 elever beräknas delta under tre år, under det första året har 35 elever deltagit.

Projektmedarbetarna har bl.a. gjort studiebesök vid verksamheten Bryggan på den [anpassade gymnasieskolan i Karlstad](#) för lärande och erfarenhetsutbyte och tagit del av arbetet vid [Bron i Stockholm](#).

Exempel finns på projekt som tidigare har lyckats och har implementerats i ordinarie verksamhet. Ett sådant är [Jobb i sikte](#) som startade som ett projekt med Activa och Örebro kommun.

11.40

Omvärldsspaning

Monica Möller och Daniel Berglund

- SOU 2025:18 Ett likvärdigt betygssystem
[Ett likvärdigt betygssystem - Regeringen.se](#)
- SOU 2025:8 Bättre förutsättningar för trygghet och studiero
[Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan - Regeringen.se](#)

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Monica Möller

- SOU 2025:19 Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande
[Kunskap för alla - Regeringen.se](#)
- Nationell STEM-strategi
[En STEM-strategi för Sverige - Regeringen.se](#)

AI-genererade sammanfattningar av dessa bifogas.
Charlotta Englund berättar att STEM-strategin har lyfts inom ramen för En Bättre Matchning.

11.50

Planering för året

Charlotta Englund

Kommande träffar 12 juni, 12 september och 7 november (gemensamt med chefsgruppen).

Gemensamma träffen planeras att ske fysiskt. Förslag på tema: Demografiska utmaningar, Trygghet och studiero, Elever med behov av extra anpassningar och särskilt stöd, Samverkan med externa parter och vårdnadshavare, Skolsociala team – hur gör andra? Laxå som exempel.

12.00

Mötet avslutas

Från: [Englund Charlotta, Regionråd C Politisk ledning majoritet](#)
Till: [Möller Monica, Reg utv Utbildning och arbetsmarknad](#); [Veronica Ulfgren](#)
Ärende: Sv: justering av protokoll 250313
Datum: den 14 mars 2025 09:38:08
Bilagor: [image001.png](#)

Ok, för mig med!

Med vänlig hälsning
Charlotta Englund
Regionråd (C)
Region Örebro Län
076-725 78 20

Från: Möller Monica, Reg utv Utbildning och arbetsmarknad
<monica.moller@regionorebrolan.se>
Skickat: den 14 mars 2025 08:24
Till: Englund Charlotta, Regionråd C Politisk ledning majoritet
<charlotta.englund@regionorebrolan.se>; Veronica Ulfgren <veronica.ulfgren@kumla.se>
Ämne: justering av protokoll 250313

Hej

Bifogar här protokollet för det specifika samrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning den 13 mars 2025.

Justering sker genom att besvara detta mail.

Mvh

Monica Möller
Utvecklingsledare
Regional utveckling, Utbildning och arbetsmarknad

Region Örebro län
Box 1613, 701 16 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23

telefon: 019-6029207
sms: 076-7217211

monica.moller@regionorebrolan.se
www.utveckling.regionorebrolan.se

Från: [Ulfgren, Veronica](#)
Till: [Möller Monica, Reg utv Utbildning och arbetsmarknad](#); [Englund Charlotta, Regionråd C Politisk ledning majoritet](#)
Ärende: Sv: justering av protokoll 250313
Datum: den 14 mars 2025 08:44:37
Bilagor: [image001.png](#)

Observera: Det här e-postmeddelandet kommer från en avsändare utanför organisationen. Klicka inte på länkar och öppna inte bilagor om du inte känner igen avsändaren och vet att innehållet är säkert.

Hej,
Okej från mig.
Ha en trevlig helg!

Mvh

Veronica Ulfgren

Ordförande NLL (S)
Kumla kommun
692 80 Kumla
Tel 019-588239
www.kumla.se

*I Kumla Kommun kommunicerar vi gärna digitalt,
för miljöns och tillgänglighetens skull.*

*Dataskyddsförordningen (GDPR) innebär bland annat större skydd för dina personuppgifter.
Vi i Kumla kommun eftersträvar en hög nivå av dataskydd för de personuppgifter som
behandlas hos kommunen. Mer information: www.kumla.se/gdpr.*

Från: Möller Monica, Reg utv Utbildning och arbetsmarknad
<monica.moller@regionorebrolan.se>
Skickat: den 14 mars 2025 08:24
Till: Englund Charlotta, Regionråd C Politisk ledning majoritet
<charlotta.englund@regionorebrolan.se>; Ulfgren, Veronica <Veronica.Ulfgren@kumla.se>
Ämne: justering av protokoll 250313

*****Det här meddelandet är ifrån en avsändare som inte är en del av Kumla kommun.
Var vänlig och verifiera meddelandets innehåll och syfte*****

Hej
Bifogar här protokollet för det specifika samrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning den 13 mars 2025.
Justering sker genom att besvara detta mail.

Mvh

Monica Möller

Utvecklingsledare
Regional utveckling, Utbildning och arbetsmarknad

Region Örebro län
Box 1613, 701 16 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23

telefon: 019-6029207

sms: 076-7217211

monica.moller@regionorebrolan.se

www.utveckling.regionorebrolan.se

Pep Kommun och Mat- och rörelsesatsning i förskolan

För att fler barn ska vilja, våga och kunna vara aktiva och leva ett hälsosamt liv.

Malin Bengtsson RF-SISU Örebro län
Josefin Sejneld RF-SISU Örebro län

För vi vill att Sverige ska må bättre.

Filmklipp Generation Pep <https://youtu.be/kTQmpJ4gcvY?si=vVZpD1Ixu7w3mi8i>

Bakgrund till satsningen

- Utmaningar kring barns levnadsvanor

Stora utmaningar i dagens samhälle, i Örebro län:

- Stillasittande: barn rör sig för lite!
- Motorik: rörelseerfarenheten är låg hos många vilket får konsekvenser...
- Ohälsosamma matvanor
- Obesitas hos barn och unga ökar

Paddorna ska ut – böckerna in

Arkivbild. Foto: Gorm Kallestad/NTB/TT

Barn ska mötas av fler böcker och färre eller inga skärmar i förskolan. Det blir också mer betoning på fysisk aktivitet för förskolebarnen.

TT

Publicerad 2025-02-27

Det är innebörden av de ändringar i förskolans läroplan som regeringen beslutat om. Den nya skrivningen innebär att det inte längre ska finnas något krav på att barn ska använda paddor eller andra digitala verktyg i förskolan. För de minsta barnen – under två år – ska de inte användas alls och för de lite äldre barnen med stor restriktivitet.

Samtidigt betonas vikten av att barnen får lyssna på högläsning i förskolan, och på så sätt utveckla ordförrådet.

Forskning visar att skärmfria miljöer ger barnen den bästa grunden för att lära sig läsa och skriva och att koncentrera sig, skriver regeringen i ett pressmeddelande.

Skärmfria miljöer kan också motverka stillasittande och i den nya läroplanen betonas ytterligare vikten av att barnen leker och springer på förskolan.

TT

DAGENS NYHETER.

DN DEBATT

DN Debatt. "Dagens barn kan inte ens slå en kullerbytta"

Publicerad 2024-01-27

Trenden ser likadan ut runt om i världen. Flera länder rapporterar att uppemot 50 procent av barnen har motoriska brister, skriver artikel författarna.
Foto: André de Loisted/TT

En statisk från Dagens Nyheter, 2025-01

Artikels seringsadress: <https://www.dn.se/debatt/dagens-barn-kan-inte-ens-sla-en-kullerbytta/>

Nyheter / Skärmtid

Textilslöjdläraren: "Många barn kan inte använda sax"

sverigeradio

Start

Nyheter

Poddar & program

Kanaler

Min sida

Me

P4 Göteborg

P4 program A-Ö

Tablå

Låtlistor

Arkiv

Om...

Tipsa!

Skolverket

Undervisning ▾

Skolutveckling ▾

Regler och ansvar ▾

[Start](#) › [Regler och ansvar](#) › [Förändringar inom skolområdet](#) › [Aktuella regeländringar](#)

Förskola

Ändringar i förskolans läroplan

Regeringen har beslutat om ändringar i förskolans läroplan. Ändringarna innebär att förskolan i huvudsak ska vara skärmfri för barnen. Dessutom betonas vikten av läsning och rörelse i förskolan ytterligare.

Ändringarna gäller från den 1 juli 2025.

Måluppfyllelse i skolan

Samband mellan godkända betyg och gymnasiebehörighet med elevers livsvillkor, levnadsvanor och hälsa i Örebro län

Rapport
Februari 2025

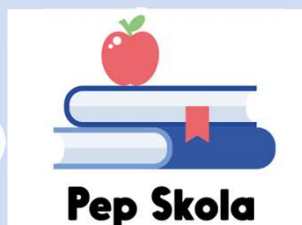
Studie av hur den fysiska miljön kan stärka studieresultaten i skolan

Slutrapport 2024

**Alla barn och unga
i Sverige ska ha möjlighet
och viljan att leva ett
aktivt och hälsosamt liv.**

Satsningens upplägg

Pep Kommun

- Förskola och skola
  - * Mat- och rörelsesatsning i förskolan
- Aktiv transport
- Hälsöfrämjande matmiljöer
- *Barnrättsperspektivet – barns rätt till hälsa*
- Hälsöfrämjande samhällsplanering och stadsplanering
- Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård
- Idrotts- och fritidsaktiviteter för alla

Syfte: Bidra till en hög och jämlik livskvalitet hos barn och unga i Örebro län

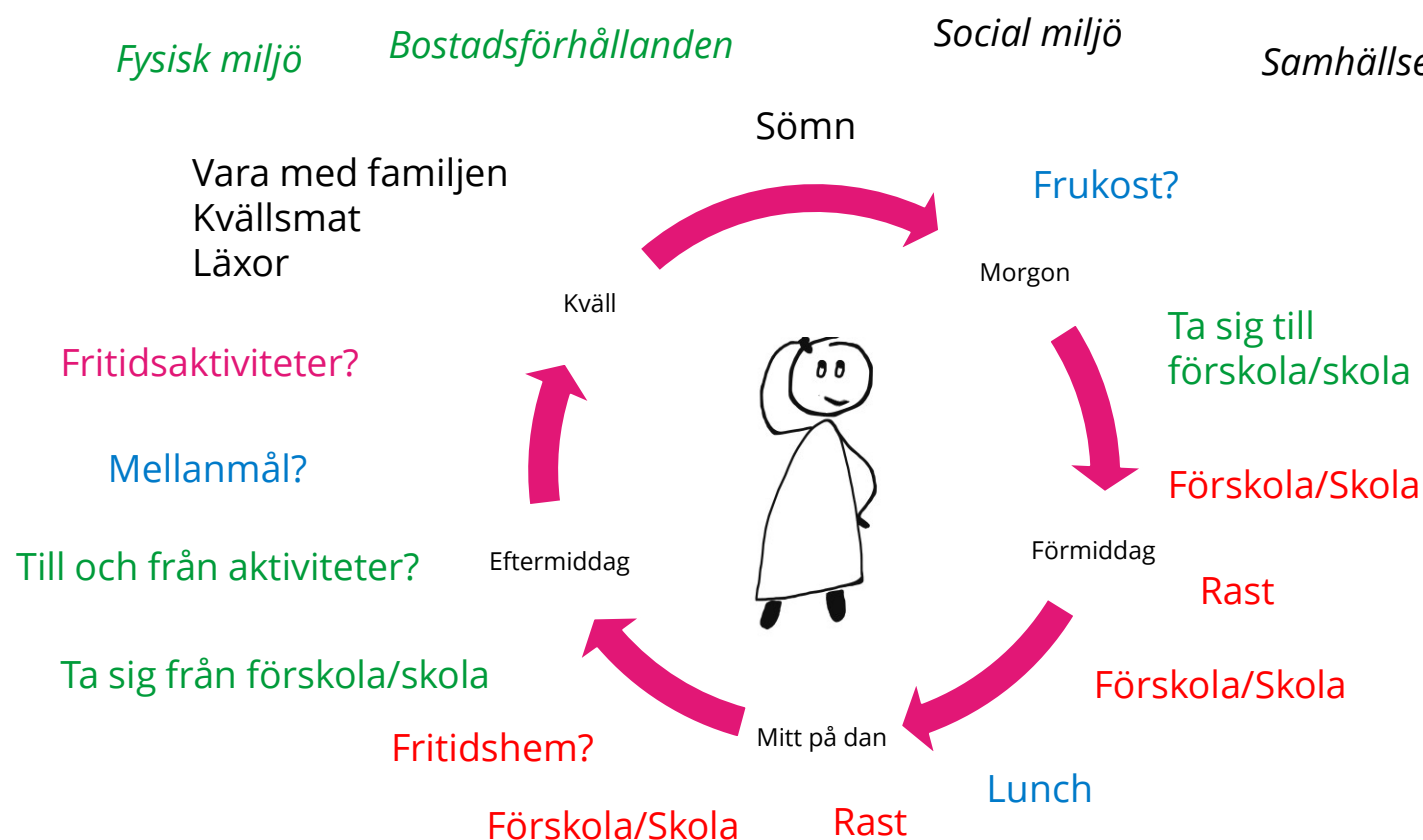
Jämlikhet i hälsa – insatser där det finns störst behov

Pep kommun utvecklingsprogram

Vision	<ul style="list-style-type: none"> • Alla barn och unga ska ha goda möjligheter och viljan att leva ett aktivt och hälsosamt liv!
Program- Idé	<ul style="list-style-type: none"> • Utgå från befintligt arbete • Utmana befintliga system, strukturer och eventuella begränsningar. • Utveckla och testa internt och tillsammans med andra -> Samhandling • Insatser/interventioner som är behövda, efterfrågade och användbara. • Följeforskning—så vi skapar vägledning för fler
Mål	<ul style="list-style-type: none"> • Resultera i nationell vägledning och stöd i implementering för Sveriges alla kommuner och andra aktörer i sitt arbete.

Varför behövs Pep kommun?

- Kommunen den största möjliggöraren

Pep kommuns insatsområden

- Barnrättsperspektivet
- Hälsöfrämjande samhällsplanering och stadsplanering
- Aktiv transport
- Skolbaserade och förskolebaserade program
- Hälsöfrämjande matmiljöer
- Idrotts- och fritidsaktiviteter för alla
- Hälsöfrämjande hälso- och sjukvård

Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Upplägg mat- och rörelsesatsning i förskolan

Generellt stöd till alla förskolor i länets kommuner

- Informationsbrev – föreläsningar, inspiration, information mm
- Pep Förskola
  - Registrering – Nuläge/behov - Insatser

Riktat stöd till någon/några förskolor i varje kommun.

- Skapa hälsoteam
- Får stöd i processen.

Nr 1, 2024

Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Välkommen till det första nyhetsbrevet inom ramen för Pep Kommun och Mat- och rörelsesatsningen i förskolan. Vi heter Malin Bengtsson och Josefín Sejnheid och är koordinatörer för denna länsatsning där Region Örebro län, RF-SISU Örebro län och länets kommuner samverkar med Generation Pep för att främja hälsa bland barn och unga. Alla kommuner i Örebro län erbjuds nu vara med i Generation Pep:s satsning Pep Kommun där Mat- och rörelsesatsning i förskolan är en del.

Varför är denna satsning så viktig?
Idag är det endast tre procent av alla barn som når rekommendationerna kring rörelse och kost (Pep-rapporten 2024). Tre av tio fyraåringar når upp till WHO:s rekommendationer kring 60 minuters daglig rörelse (Berglind, 2015). Skrämmande siffror som vi alla behöver hjälpas åt att förändra.

Förskolan som möjliggörare
Vi är glada för att ni är med oss i arbetet där vi tillsammans ökar möjligheterna för alla barn och unga i Örebro län att kunna leva ett aktivt och hälsosamt liv. Förskolan är en unik arena, här finns de flesta barn under de första levnadsåren och möjligheten att grundlägga goda vanor är stor.

Sötta och inspirera förskolor
Med denna satsning vill vi stötta och inspirera er som arbetar i förskolan i ert befintliga uppdrag kring fysisk aktivitet och goda matvanor. Målet är att öka rörelsen och förbättra matvanorna hos barn och unga i Örebro län. I detta arbete är du som rektor och ni som personal på förskolan viktiga. En förskola per kommun kommer att få ett riktat konkret stöd av Malin. Länets alla förskolor får ett generellt stöd genom regelbundna nyhetsbrev med inspiration, kunskap och tips på arbetsätt.

Pep Förskola
Via materialet Pep Förskola kan er förskola få stöd och inspiration i ert hälsoarbete. Här hittar ni information, vägledning och konkreta tips.

Börja med att titta på detta filmklipp
Vi har tagit fram ett kort filmklipp där vi berättar mer om Mat- och rörelsesatsningen i förskolan. Titta gärna på det här innan ni önar igång ert Pep-arbete på förskolan. Filmen nås [här](#).

Fler tips på hur ni startar upp ert arbete på förskolan finns på nästa sida.

Arbetet med Pep Förskola går under ramen för Mat- och rörelsesatsning i förskolan som drivs av RF-SISU Örebro län i samverkan med Region Örebro län, länets kommuner och civilsamhället.

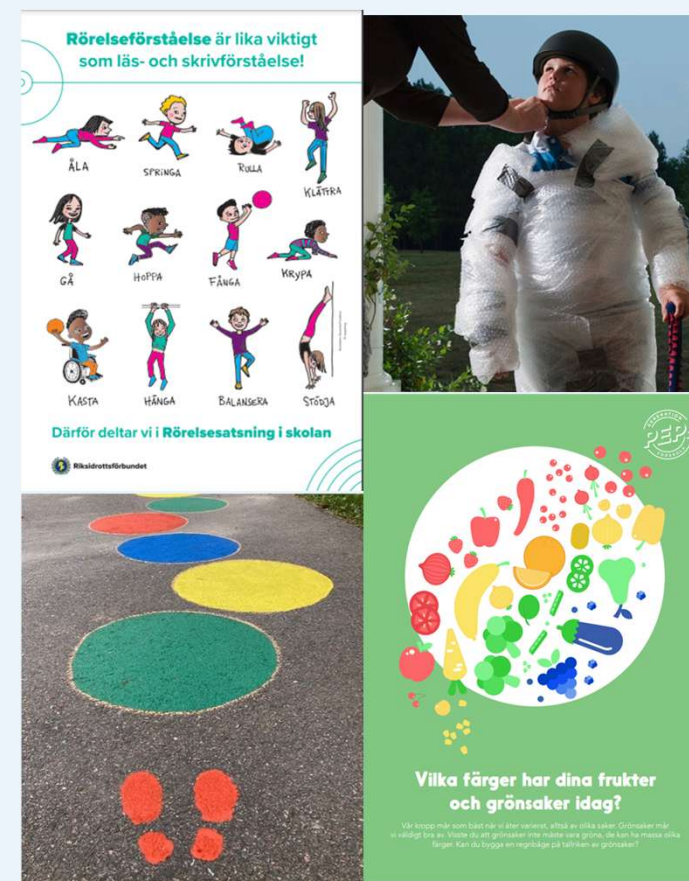

Nuläge förskolor

Alla kommuner i Örebro län är igång i olika utsträckning
Positivt mottagande, stort engagemang!

- **Organiserad rörelse** – varierad motoriskt lek, rörelseförståelse, utmanande lek
- **Matpedagogik** – väcka nyfikenhet för olika mat och prova olika verktyg, tex månadens grönsak
- **Kunskaps fördjupning** och inspiration till personal
  - Pedagoger, kökspersonal mm.
- **Föräldrainformation** – stärka vårdnadshavare
- **Miljöskapande** på gårdar – Målning
- **Hållbarhet, långsiktighet** – organisation

Exempel på insatser och effekter

- Rörelseinspiration för personal
- Utflykter som kompletterar gården
- Rörelseschema fm och em – Rörelse för alla, varje dag! (flera förskolor)
- Grönsaker - På bordet istället för buffé. Serveras före maten (flera förskolor)
- Ät som en regnbåge. Månadens grönsak – Många förskolor (Lekeberg alla)
- Ej bröd till lunch, grovt bröd på mellanmål (Ljusnarsberg)
- Servera i mindre skålar istället för stora kantiner (Örebro)
- Kök och förskolepedagoger planerar insatser tillsammans, med på gemensamma möten
- Barnen delaktiga i tillagningen - knivar i Hallsberg
- Ökad medvetenhet hos pedagoger
- Pep-arbetet en stående punkt på APT

Erfarenheter förskolor

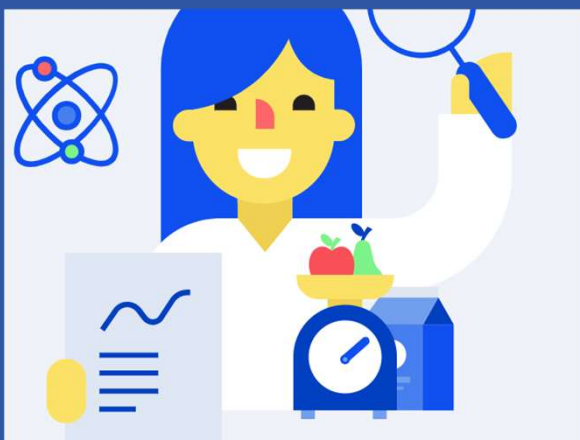
- Länsgemensam satsning ger kraft.
- Rektorererna av stor betydelse för att skapa förutsättningar
- Läroplanskopplingen en bra ingång – stärka ordinarie uppdrag
- Samverkan kostenhet och förskola – viktig framgångsfaktor
- Nätverk och utbyte skapar engagemang
- Hållbarheten viktig fråga

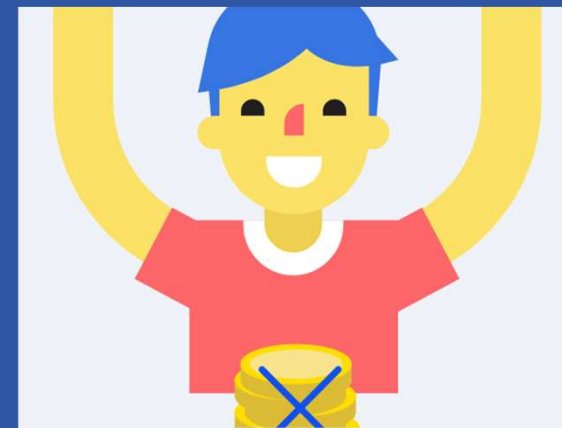

En del av skolans uppdrag enligt läroplanen.

Utvecklat tillsammans med skolor och forskare.

Det är kostnadsfritt och vem som helst kan göra det.

Möjlighet att bli en certifierad Generation Pep Skola.

Områden

Fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor ger bättre förutsättningar för lärande.

Fysisk aktivitet

Hälsosamma matvanor

Aktiva raster

Öppna

Fysisk aktivitet som en naturlig del i undervisningen

Öppna

Fysisk aktivitet i anslutning till skoldagen

Öppna

Skolmåltiden som ett pedagogiskt verktyg

Öppna

Näringsriktig mat i skolan

Öppna

Trivsamma skolmåltider

Öppna

Pep skola, Generation Pep: <https://pepskola.se/>

Filmklipp om Pep skola och dess olika delar:

Aktiva raster

Fysisk aktivitet som en del i undervisningen

Skolmåltiden som pedagogiskt verktyg

Näringsriktiga skolmåltider

Trivsamma skolmåltider

"Bra mat och höga hopp gör att barnen leverar på topp!"

Inspirationsbanken

Ålder: 0-5 år, 6-9 år
Verksamhet: Förskola,
Förskoleklass, Grundskola
Område: Mat och måltider

Måltidspedagogik på Förskolan Himlabacken

På Förskolan Himlabacken i Klippan arbetar vi med Måltidspedagogik och månadens råvara. Vi tänker utifrån säsong och använder de råvaror som är aktuella. En gång i veckan får barnen undervisning där vår Måltidspeppare tar fram råvaran. De får uppleva och smaka på den i olika former, såsom kokt, stekt, friterad som juice eller på ett annat vis.

Ålder: Alla åldrar
Verksamhet: Förskola,
Förskoleklass, Grundskola,
Anpassad grundskola,
Gymnasieskola, Anpassad
gymnasieskola
Område: Mat och måltider

Ny seminarierie för rektorer om skolmåltiden!

"Skolmåltiden – mer än bara maten på tallriken" är en ny seminarierie som riktar sig till rektorer och som bidrar till ökad kunskap om, och förståelse för hur skolmåltiden kan användas till så mycket mer än att mätta elevernas magar.

Ålder: Alla åldrar
Verksamhet: Förskola,
Förskoleklass, Grundskola,
Gymnasieskola
Område: Alla områden

Öka din kunskap om övervikt & obesitas

HOB5 har tagit fram en kurs om bemötande och en informationsfilm som kan användas som utbildningsmaterial för förskola och grundskola.

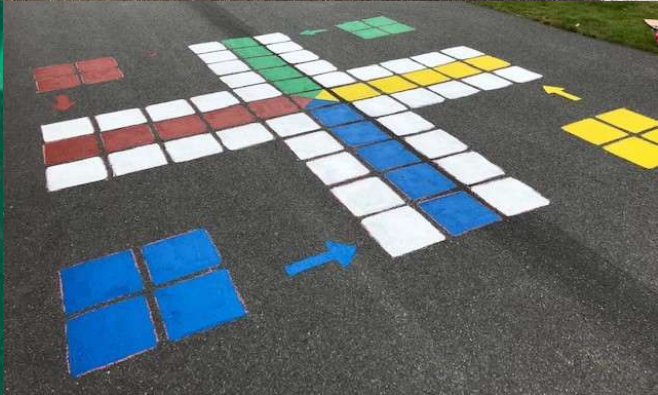

Skol- och förskolegårdens betydelse för den fysiska aktiviteten

- Gården skapar förutsättningar för bättre skolresultat, lek, rörelse, rekreation och utomhuspedagogik samt utjämnar socioekonomiska skillnader i barns fysiska aktivitet
- Friytan på skol- och förskolegårdar krymper
  - Liten yta innebär snabbare förslitning av ytan
  - Ju mer gårdsyta, desto mer fysisk aktivitet
  - Boverket rek. 40 m² /barn och total yta på minst 3000 m²
- En plats som med fördel kan nyttjas även efter skoltid
- Kvalité och utformning för bästa förutsättningar:
  - Grönska, varierad topografi, naturmaterial, varierad lekutrustning, lösa material
  - Något för alla? Jämlikhetsperspektiv - Bollspel engagerar pojkar mer än flickor
- Raster ger mer fysisk aktivitet än skolidrott

• Ingen gård	6160 steg
• 200m ² .	6485 steg
• 900 m ² .	6727 steg
• Utegrp.	10064 steg

Aktiv transport

VAD ÄR AKTIVA SKOLTRANSPORTER?

Den här hemsidan vänder sig till er kommuner, skolor och pedagoger som vill veta mer om projektet, men också till partners och andra intressenter. Läs mer om vad Aktiva skoltransporter är, få en idé om hur projektet kan genomföras och varför det är så bra på så många sätt. På denna hemsida får du tillgång till en del av det pedagogiska material som har utvecklats under projektets gång och du kan även läsa mer om den omfattande forskningen som ligger till grund. Just nu kan vi inte ta in fler partners men om du/ni är intresserade vill vi väldigt gärna få kontakt med er, så anmäl er till vårt nyhetsbrev. Där kommer information att spridas direkt när vi kan göra mer material tillgängligt för fler. Nu kör vi! Eller gå och cyklar alltså.

LÄS MER

www.aktivaskoltransporter.se

PÅ EGNA BEN

Så fungerar På egna ben

Cykla, gå eller åk kollektivt till skolan - och tävla om fina priser i din kommun!

Allt du behöver för en hälsosam kiosk/skolkafeteria

Pep Kiosk

Ett attraktivt och hälsosamt utbud i en kiosk kan underlätta för barn och unga att välja hälsosamma mellanmål. Här hittar du tips och inspiration på hur en kiosk kan bli en Pep Kiosk.

- En steg för steg-guide och tips i ert arbete för att komplettera och skapa ett mer hälsosamt utbud
- Konkreta förslag på produkter, menyer och recept
- Kunskapsmaterial

Webbutbildningar

QR-KOD TILL
WEBBUTBILDNINGARNA

Sverige ska må bättre - en utbildning om barns och ungas hälsa

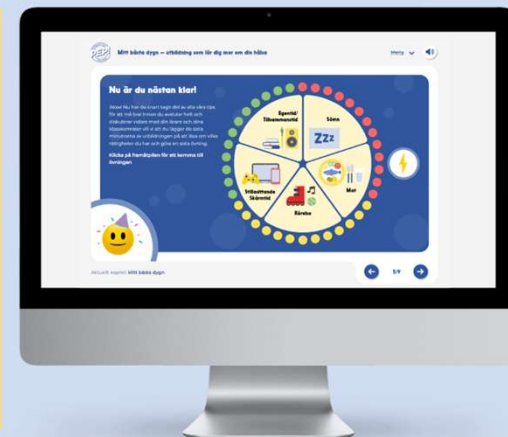
- ✓ Kostnadsfri
- ✓ Tillgänglig för alla
- ✓ Utan krav på förkunskaper
- ✓ Konkreta verktyg

FÖR VUXNA (ALLA)

Mitt bästa dygn - utbildning som lär dig mer om din hälsa

- ✓ Kostnadsfri
- ✓ Tillgänglig för alla skolor
- ✓ Mellanstadiet och högstadiet
- ✓ Lärarhandledning

FÖR ELEVER I MELLANSTADIET
OCH HÖGSTADIET

Verktyg för elevhälsan

Det finns många aktörer att vända sig till för att få stöd i elevhälsoarbetet. Här tipsar vi om ett par som erbjuder konkreta och kostnadsfria verktyg.

Verktyg för elevhälsan

Elevhälsan spelar en viktig roll för barn och unga i deras utveckling under skolåren. För att stötta elevhälsan i arbetet med hälsosamma levnadsvanor har vi på denna sida sammanställt länkar till material inom området. Här hittar du:

- Material för elever i låg-, mellan- och högstadiet samt gymnasiet
- Stödmaterial för samtal med vårdnadshavare och elever
- Inspirerande filmer för barn i mellan- och högstadiet

Direktlänk till verktyget på Generation Peps hemsida, klicka [här](#)

Sagasagor – en röd tråd mellan de samhällsarenor som möter barn tidigt i livet

Olika arenor, en gemensam plattform:

- Barnhälsovården – Ett nationellt verktyg vid hälsosamtal
- Förskolan – En lärarhandledning med pedagogiska verktyg
- Tandvården – En ny bok och ett nationellt verktyg för samtal kring munhälsa
- Hemmet – Sagasagor –böckerna, utskick, rörligt material
- Elevhälsan senaste materialet

Pedagogiskt stöd

- Nu finns en lärarhandledning för de minsta skolbarnen, där elevhälsan varit involverade i framtagandet.

LÄRARHANDLEDNING

med inspiration och kopieringsunderlag

Text: Christin Chronholm och Aura Alarcon
samt kollegor på Norlandia förskolor i Örebro, Alsike och Wennhamn.
I samarbete med Generation Pep.

BONNIER
CARLSEN

KOPPLING TILL LPFÖ -18

”Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande.”
(Lpfö -18, s9–10)

FÖRSKOLAN SKA GE VARJE BARN FÖRUTSÄTTNINGAR ATT UTVECKLA:

- Själständighet och tillit till sin egen förmåga
- Nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära
- Förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar
- Fantasi och föreställningsförmåga
- Motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande
(Lpfö -18, s13)

Underlag för dialog i kommunen - fundera och fyll i

Insatsområde	Gör idag?	På gång?	Vill göra?
Skol- och förskolebaserade program			
Aktiv transport			
Hälsofrämjande matmiljöer			
Barnrättsperspektivet- barns rätt till hälsa			
Hälsofrämjande samhällsplanering och stadsplanering			
Hälsofrämjande hälso- och sjukvård			
Idrotts- och fritidsaktiviteter för alla			

Inspirations- och nätverksträff Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Tema: rörelseförmåga/motorik

Välkommen till en gemensam träff inom ramen för Mat- och rörelsesatsning i förskolan i Örebro län. Syftet med träffen är att ni ska få chansen att få inspiration kring aktiviteter som kan användas för att skapa mer rörelseglädje och utmana barnens rörelseförmåga/motorik. Samtidigt får ni möjlighet att nätverka med andra förskolor för att ge varandra tips och idéer. Innehåll: Praktiska prova-på-pass i samverkan med Gymnastikförbundet

Datum och tid: Onsdag 19/3, kl. 9.00-12.00
Plats: Örebro, återkommer med lokal

Två deltagande personal per förskola, därutöver kan gärna en rektor per förskola medfölja för möjlighet att nätverka. En pedagog per familjecentral/öppen förskola.
Anmälan **senast 1/3** via [denna länk](#) eller genom att scanna QR-koden nedan.

Vi tjuvar på smörgås och kaffe!
Registrering från 8.45, programmet startar 9.00.

Frågor eller funderingar – tveka inte att kontakta oss
Vänliga hälsningar Malin och Josefin

Malin.bengtsson@rfsisu.se

Josefin.sejnelid@rfsisu.se

019-17 55 16

019-17 55 10

Anmäl dig här!

Föräldrar emellanföreläsning: Folkhälsa och fysisk aktivitet hos barn

Välkommen till höstens första föräldraföreläsning. Vi får besök av Carolina Klüft och Daniel Berglind.

Sedan 2024 är Örebro läns samtliga kommuner en del av satsningen Pep Kommun där fokus är att skapa bättre förutsättningar för barn och unga att leva ett aktivt och hälsosamt liv genom att utgå från beaktad forskning och ny kunskap för att utmana och förändra nuvarande system och strukturer.

Carolina Klüft som är verksamhetschef på Generation Pep inleder kvällen genom att berätta mer om Generation Pep och det pågående arbetet.

Folkhälsa och fysisk aktivitet hos barn – utveckling, utmaningar och åtgärder som har effekt

Daniel Berglind är docent i folkhälsovetenskap vid Karolinska Institutet. Daniels forskning fokuserar på att hitta och utvärdera lösningar i samhället för att få barn mer fysiskt aktiva genom exempelvis mer grönska på skolgårdar och policyer för fysisk aktivitet. 2023 släppte Daniel boken Fysisk aktivitet i förskolan som sammanfattar evidensbaserad forskning för hur man kan arbeta inom förskolan för att öka den fysiska aktiviteten hos barn.

Daniels föreläsning handlar om fysisk aktivitet hos barn och vilka faktorer i samhället som kan påverka barns hälsa och hur fysiskt aktiva de är. Han kommer berätta om vad som faktiskt "funkar" och kommer även ta upp praktiska tips för olika åldrar.

Alla barn och unga i Sverige ska ha möjlighet och viljan att leva ett aktivt och hälsosamt liv

Startdatum
17 september 2024

Tid
kl 18.00 - 19.30

Plats
Lindeskolan
Aulan
Nygårdsgratan 1
71344 LINDESBERG

Pris
Kostnadsfritt!

Här du frågar?
Liv Nordberg
liv.nordberg@sensus.se
019-192 75 6

Läs mer
Via QR kod eller länk
sensus.se/annan/1589194

sensus

Folkhälsosemet norra Örebro län och RF-SISU Örebro län bjuder in till digitala inspirationsföreläsningar på temat barn och ungas fysiska miljöer. Detta görs tillsammans med Generation Pep vilket görs tillsammans med Generation Pep som en del av **Pep kommun-satsningen** där samtliga kommuner i Örebro län deltar. Föreläsningarna ges under vecka 39, mellan kl 8.00 - 8.45.

Föreläsningarna ger en fördjupning i Pep Kommun och temaområdet "hälsofrämjande samhällsplanering" och syftar till att inspirera till fortsatt utvecklingsarbete genom konkreta tips och goda exempel.
Tid: 23-27 september, kl 08.00-08.45.

Plats: Digitalt i Teams, anslutningslänk skickas ut via mail dagarna innan.

Anmälan: Senast 19 september genom att klicka [här](#) eller scanna QR-koden.

Välkommen med din anmälan!

Program

Måndag 23 september
Hälsofrämjande samhällsbyggnad och verktyg från Generation Pep
Hannah Rejs Richards, Generation Pep

Tisdag 24 september
Lekotoper i praktiken
Mimmi Beckman, Örebro kommun

Onsdag 25 september
Barn och ungas utemiljö med fokus på skolor och förskolors fysiska miljöer
Ulrika Åkerlund, Boverket

Torsdag 26 september
God exempel från arbetet med Pep Kommun utifrån samhällsplanering och infrastruktur
Karin Engvall och Jenne Hjerberg, Katrineholm kommun

Fredag 27 september
Strategier för barnvänlig stadsutveckling, SLU
Marti Jansson, docent och expert på barnvänlig stadsplanering, Movium

Kontakt

Susann Cederlund, norra folkhälsosemet
susann.cederlund@nora.se
Caroline Borg, RF-SISU Örebro län
caroline.borg@rfsisu.se

Josefin Sejnelid, RF-SISU Örebro län
josefin.sejnelid@rfsisu.se

Rörelsenätverket Örebro län bjuder in till digitala inspirationsföreläsningar på temat aktiv transport. Detta görs tillsammans med **Pep kommun-satsningen** där samtliga kommuner i Örebro län deltar. Föreläsningarna ges under fem tisdagar under hösten mellan kl 08.00 - 09.00.

Föreläsningarna ger en fördjupning i temat aktiv transport och syftar till att inspirera till fortsatt utvecklingsarbete genom konkreta tips och goda exempel.

Save the date! Den 30 januari anordnas en halvårskonferens där det ska ges utrymme för närmare dialog kring ämnet aktiv transport. Boka in datumet, separat inbjudan kommer.
När: 22/10, 29/10, 5/11, 12/11, 19/11 kl 08.00 - 09.00.

Plats: Digitalt i Teams, anslutningslänk skickas ut via mail dagen innan föreläsningen.

Anmälan: Senast fredag veckan innan varje föreläsning genom att klicka [här](#) eller scanna QR-koden. Föreläsningarna är kostnadsfria.

Välkommen med din anmälan!

Kontakt:
Lucas Forsberg
Rörelsenätverket Örebro län
lucas.forsberg@rfsisu.se
Josefin Sejnelid
Pep kommun
josefin.sejnelid@rfsisu.se

PROGRAM

Tisdag 22 oktober kl 08:00 - 09:00

• Varje rörelse räknas - Aktiv transport för ett friskare, rikare och mer hållbart samhälle.
Veronika Hejeldin, HällemarHejeldin.

Tisdag 29 oktober kl 08:00 - 09:00

• Öka den aktiva skoltransporten.
Anna-Karin Lindqvist, Luleå tekniska universitet.

Tisdag 5 november kl 08:00 - 09:00

• Resebeteenden - Så får vi fler att resa aktivt och hållbart.
Sonja Forward, Statens väg- och transportforskningsinstitut.

Tisdag 12 november kl 08:00 - 09:00

• Verktyg och arbetssätt som kommuner kan använda sig av i arbetet med aktiv transport
Carolina Klüft och Hannah Rejs Richards, Generation Pep.

Tisdag 19 november kl 08:00 - 09:00

• Cykellek i Varberga - En plats skapad för att lära sig och öva att cykla.
Anna Maria Hellner, ÖBO.
• Inkluderande cykling - Hur nå vi dit?
Dag Balkmar, Örebro universitet.

Läs mer om föreläsningarna [här](#).

Kunskapsspridning och utbyte mellan kommuner

Digitala temagruppsmöten från Generation Pep, vt 2025

Syfte: Kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan verksamhetsnära i Pep-kommuner

Insatsområde	Innehåll	Anmälan
31 januari kl 13-14.30 Fritid	GIS (geografiska informationssystem) om hur generell data kan användas tillsammans med kartor för att skapa insikter för en aktiv och jämlik fritid. Erfarenheter från Uppsala och Katrineholm.	
7 februari kl 13-14.30 Skola/förskola	Erfarenheter av Pep skola-verktyget på Korpadalsskolan, Annica Clarin, tidigare rektor.	
11 mars kl 13.30-16.00 "Tidiga livets insatser"	Pep förskola (mat- och rörelsesatsning i förskolan Örebro län), hälso- och sjukvård (Saga sagor), barnrätt, matmiljö (Lilla Edet) samt Kronobarnsmodellen (Växjö) samt efterföljande diskussion.	Anmälan via länken: Pep kommun - tema Tidiga livet
14 mars kl 13-14.30 Samhällsbyggnad /Aktiv transport	Emma Franzén, Folkhälsomyndigheten kommer att berätta om verktyget Platskompassen (https://www.ourplace.scot/tool), ett dialogverktyg för medskapande platsutveckling. Som vanligt kommer det att finnas utrymme för frågor, dialog och erfarenhetsutbyte.	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
21 mars kl 13-14.30 Matmiljö	Ola Moberg, kostchef i Burlövs kommun kommer berätta om deras arbete med måltiden. Bland annat fokus på processer och arbetssätt. Gruppdiskussion. Generation Pep kommer prata om vad som är aktuellt just nu inom matmiljöområdet.	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
28 mars kl 13:45-15:00 Fritid	Madeleine Larsson, projektledare för Fritidskortet på Folkhälsomyndigheten om processen kring fritidskortet, arbetet med att nå de barn och unga som annars riskerar att hamna utanför, utmaningar som finns samt hur kan kommunerna bidra.	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
25 april kl 13-14.30 Samhällsbyggnad /Aktiv Transport	Dagordning kommer	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
29 april kl 13-14.30 Hälso- och sjukvård	Dagordning kommer	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
23 maj kl 13-14.30 Matmiljö	Caroline Borg, RF SISU Örebro län presenterar ett nytt material till vårdnadshavare om barns måltidssituation, "Matglädje från start" för barn 0-2 år och "Första hjälpen till Matglädje" för barn 3-6 år. Materialet är framtaget av RF SISU Örebro län och Sara Ask som är dietist och författare i samverkan med kommunerna i norra Örebro län.	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning
27 maj kl 14-15.30 Skola/förskola	Dagordning kommer	Maila Josefin.sejnelid@rfsisu.se för kalenderinbjudan och länk till anslutning

Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Välkommen till det första nyhetsbrevet inom ramen för Pep Kommun och Mat- och rörelsesatsningen i förskolan. Vi heter Malin Bengtsson och Josefin Sejneld och är koordinatörer för denna länsatsning där Region Örebro län, RF-SISU Örebro län och länets kommuner samverkar med Generation Pep för att främja hälsa bland barn och unga. Alla kommuner i Örebro län erbjuds nu vara med i Generation Pep:s satsning Pep Kommun där Mat- och rörelsesatsning i förskolan är en del.

Varför är denna satsning så viktig?

Idag är det endast tre procent av alla barn som når rekommendationerna kring rörelse och kost ([Pep-rapporten 2024](#)). Tre av tio fyraåringar når upp till WHO:s rekommendationer kring 60 minuters daglig rörelse (Berglind, 2015). Skrämmande siffror som vi alla behöver hjälpas åt att förändra.

Förskolan som möjliggörare

Vi är glada för att ni är med oss i arbetet där vi tillsammans ökar möjligheterna för alla barn och unga i Örebro län att kunna leva ett aktivt och hälsosamt liv. Förskolan är en unik arena, här finns de flesta barn under de första levnadsåren och möjligheten att grundlägga goda vanor är stor.

Stötta och inspirera förskolor

Med denna satsning vill vi stötta och inspirera er som arbetar i förskolan i ert befintliga uppdrag kring fysisk aktivitet och goda matvanor. Målet är att öka rörelsen och förbättra matvanorna hos barn och unga i Örebro län. I detta arbete är du som rektor och ni som personal på förskolan viktiga. En förskola per kommun kommer att få ett riktat konkret stöd av Malin. Länets alla förskolor får ett generellt stöd genom regelbundna nyhetsbrev med inspiration, kunskap och tips på arbetssätt.

Pep Förskola

Via materialet Pep Förskola kan er förskola få stöd och inspiration i ert hälsoarbete. Här hittar ni information, vägledning och konkreta tips.

Börja med att titta på detta filmklipp

Vi har tagit fram ett kort filmklipp där vi berättar mer om Mat- och rörelsesatsningen i förskolan. Titta gärna på det här innan ni drar igång ert Pep-arbete på förskolan. Filmen nås [här](#).

Fler tips på hur ni startar upp ert arbete på förskolan finns på nästa sida.

Arbetet med Pep Förskola går under ramen för Mat- och rörelsesatsning i förskolan som drivs av RF-SISU Örebro län i samverkan med Region Örebro län, länets kommuner och civilsamhället.

Pep Kommun Örebro län - Informationsbrev

Välkommen till det första informationsbrevet inom ramen för Pep Kommun, kanske har du redan tagit del av brevet för vår Mat- och rörelsesatsning i förskolan som också är en del i Pep Kommun, det nås [här](#). Jag heter Josefin Sejneld och är koordinatör Pep Kommun som är en länsatsning där Region Örebro län, RF-SISU Örebro län och länets kommuner samverkar med Generation Pep för att främja hälsa bland barn och unga. Alla kommuner i Örebro län erbjuds nu vara med i Generation Pep:s satsning Pep Kommun.

Kommunen som möjliggörare

Syftet med Pep Kommun är att skapa bättre förutsättningar för barn och unga i Örebro län att leva ett aktivt och hälsosamt liv, för ökad fysisk aktivitet och goda matvanor. Pep Kommun baseras på sju investeringsområden som visat sig vara effektiva för att få till förändring gällande barns fysiska aktivitet och matvanor.

1. Skol- och förskolebaserade program.
2. Aktiv transport.
3. Hälsofrämjande matmiljöer.
4. Bärhållningsperspektivet – barns rätt till hälsa.
5. Hälsofrämjande samhällsplanering och stadsplanering.
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård.
7. Idrotts- och fritidsaktiviteter för alla.

Pep Kommun handlar om att utmana och förändra nuvarande system och strukturer inom ramen för kommunens verksamhet. Vi är glada för att ni är med oss i arbetet där vi tillsammans ökar möjligheterna för alla barn och unga i Örebro län att kunna leva ett aktivt och hälsosamt liv. Kommunens verksamheter är en unik arena, de flesta beslut som rör barn och unga tas inom kommunen. I kommunens verksamheter finns de flesta barn och möjligheten att grundlägga goda vanor tidigt är därför stor.

Nuläge Pep Kommun i Örebro län

Under våren har jag och min chef Jonas Karlsson tillsammans med det lokala folkhälsoteamet besökt nästintill alla länets kommunstyrelser och kommunledningsgrupper för att berätta om Pep Kommun. Vid tillfället presenteras ett erbjudande om fortsatt stöd utifrån ovanstående investeringsområden. Flera av länets kommuner är nu på gång med ett fördjupat arbete utifrån Pep Kommun. Mest intresse har det funnits kring hälsofrämjande samhällsplanering. Vi har tagit fram ett kort filmklipp där vi berättar mer om Pep Kommun och Mat- och rörelsesatsningen i förskolan. Titta gärna på det här innan ni drar igång ert Pep-arbete. Filmen nås [här](#).

Arbetet med Pep Kommun drivs av RF-SISU Örebro län i samverkan med Region Örebro län, länets kommuner och civilsamhället. Arbetet sker inom ramen för nära vård omställningen.

Erfarenheter Pep kommun i Örebro län (inklusive förskolesatsningen)

- Länsgemensam satsning ger kraft. Del av ett större sammanhang - Generation Pep
- Positiv respons (där arbetet är igång) - stort intresse och engagemang för att delta
- Lokala behov och förutsättningar – viktig utgångspunkt
  - Ser goda möjligheter att koppla Pep arbetet till ordinarie arbete – förstärker/krokar i
  - Ingen färdig modell och arbetssätt - utvecklar tillsammans, behov efterfrågat, användbart
- Samverkan olika förvaltningar och verksamhetsområden – framgångsfaktor
  - Folkhälsoteamen är en viktig resurs
  - Gå från samtal till handling alltid utmanande
- Goda reflektioner kring ojämlikhet och behov – styr kommande insatser
- Svåra frågor upplevs kunna få en ny möjlighet
- Samverkan mellan Pep-kommuner. Nätverk och utbyte skapar engagemang

Digitala informationsmöten om Pep kommun från Generation Pep, vt 2025

Syfte: Verksam i kommunerna som vill veta mer om Pep kommun och Generation Pep. Det ges även möjlighet att ställa frågor och diskutera.

- 18 mars kl 11-11.45 anmälan till mötet sker här: [Intromöte Pep kommun mars](#)
- 24 april kl 9-9.45 anmälan till mötet sker här: [Intromöte Pep kommun april](#)
- 23 maj kl 11-11.45 anmälan till mötet sker här: [Intromöte Pep kommun maj](#)

Mötet sker på teams, länk för anmälan se respektive mötestid eller kontakta Josefin.sejnelid@rfsisu.se

Kunskapsfrukost 21 mars

Kunskapsfrukost: Pep Kommun och mat- och rörelsesatsning i förskolan

Välkomna till en föreläsning som beskriver arbetet som skett hittills och vilka möjligheter som finns för samverkan framöver.

📅 fre 21 mar 2025 ⌚ 08:00 - 09:00 📍 Digitalt via Teams

Sista anmälningsdag - ons 19 mar 2025

Målgrupp

Politiker och tjänstepersoner inom kommun, region och civilsamhället samt övriga samarbetsparter i Örebro län.

Anmälan: [Klicka här](#)

Inbjudan till kunskapsfrukost på tema

Pep Kommun och mat- och rörelsesatsning i förskolan

Välkomna till en föreläsning som beskriver arbetet som skett hittills och vilka möjligheter som finns för samverkan framöver.

Sverige är ett av de länder där befolkningen är mest stillasittande, 70 procent av vår vakna tid tillbringas vi sittande eller liggande. Bland de små barnen når endast tre procent av alla barn rekommendationerna kring rörelse och kost. Skrämmande siffror som vi alla behöver hjälpas åt att förändra.

Genom nära vård medel arbetar RF SISU Örebro län på uppdrag av Region Örebro län och länets kommuner tillsammans med Generation Pep för att skapa bättre förutsättningar för att få fler barn och unga att röra på sig och äta bättre. Förskolan är en viktig möjliggörare i det arbetet.

Vi kommer också berätta om hur vi stöttar länets kommuner i arbetet med Pep Kommun genom att ge stöd utifrån sju områden som lyfts fram som effektiva i ett förändringsarbete: hälsofrämjande samhällsplanering, aktiv transport, aktiv fritid, hälsofrämjande hälso- och sjukvård, barnrätt, insatser i förskola/skola samt matmiljö.

Gäster är:
Josefin Sejneld och Malin Bengtsson
RF SISU Örebro län

Varmt välkommen att vara med!

Datum: 21 mars 2025

Tid: 08.00-09.00 (föreläsning fram till 08:45, sedan frågestund)

Plats: Digitalt via Teams

Målgrupp: Politiker och tjänstepersoner inom kommun, region och civilsamhället samt övriga samarbetsparter i Örebro län.

Anmälan senast: 19 mars 2025

Anmälan:
[Anmäl dig här](#)

Kontaktpersoner:
Maria Lindborg, Välfärd och folkhälsa,
Regional utveckling

Daniela Redzic Alkaissi, Hållbar utveckling, Regionkansliet

Kommande frukostar

23 maj *Cirkulär ekonomi*

Läs/se mer om arbetet i Örebro län

- **Pep Kommun:** [RF-SISU webbplats](#)
- **Mat- och rörelsesatsning i förskolan:** [RF- SISU webbplats](#)
- **Förskolor i Askersund:** <https://play.mediaflow.com/ovp/17/46DF4TQIXI>
- **Förskola i Hallsberg:** <https://play.mediaflow.com/ovp/17/96DF730UNU>
- **Nära vård-omställningen i Örebro län:** <https://naravard.regionorebrolan.se/>

Frågor och tankar från er?

Kontakt

Josefin Sejnelid

Koordinator Pep kommun och Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Josefin.sejnelid@rfsisu.se

Malin Bengtsson

Koordinator Mat- och rörelsesatsning i förskolan

Malin.bengtsson@rfsisu.se

Örebro län

I samverkan med kommunerna i Örebro län

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning

2025-03-13

Fokusområden 2025

Chefsgruppen för skola,
utbildning och
kompetensförsörjning

AI/Digitalisering i skolan

- AI som verksamhetsutveckling. Utbildningsinsats med stöd av bla SKR och Skolverket.

Omvärldsbevakning

- Tema-baserat med vissa givna områden i fokus.

SKR:s moduler

- Arbete i den nationella skolchefsgruppen som drivs av SKR. Sex moduler där skolchefer samverkar för höjd kvalitet..

Analysverkstad

- Pausad i dagsläget men förväntas kunna återupptas under hösten.

Life Care SP

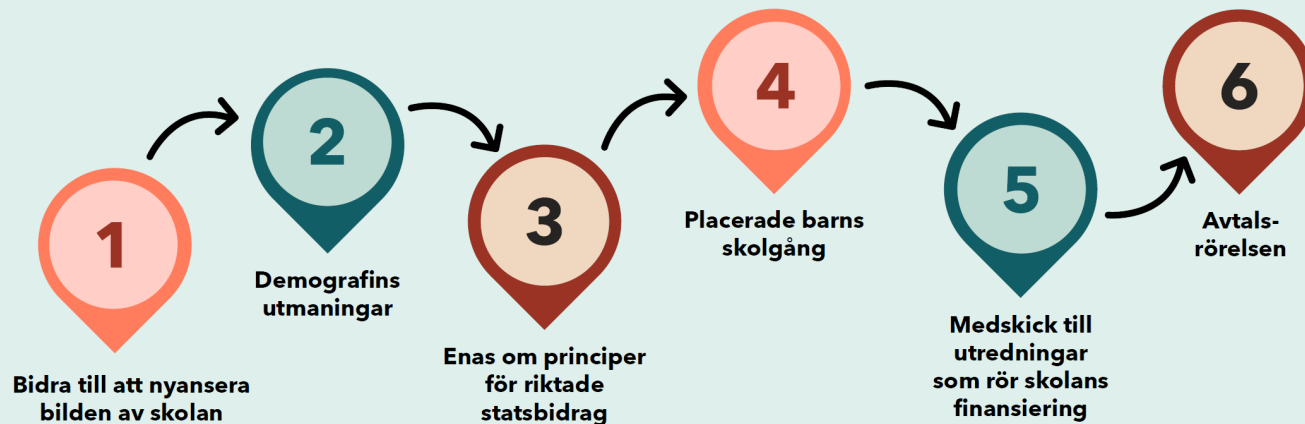
- Införandet av digital SIP för ökad samverkan mellan skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Implementering och införande är pausat i dagsläget eftersom frågetecken runt avtalet har uppstått.

SKR:s moduler

Agenda

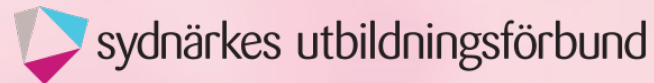
Omvärldsspaning

- SOU 2025:18 Ett likvärdigt betygssystem
[Ett likvärdigt betygssystem - Regeringen.se](#)
- SOU 2025:8 Bättre förutsättningar för trygghet och studiero
[Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan - Regeringen.se](#)
- SOU 2025:19 Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande
[Kunskap för alla - Regeringen.se](#)
- Nationell STEM-strategi
[En STEM-strategi för Sverige - Regeringen.se](#)

#Vi behövs

En brygga mellan ungdomar på anpassad utbildning och arbetslivet

Medfinansieras av
Europeiska unionen

VÄSTERPORTEN

activa

Bakgrund till #Vi behövs

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- Skolornas behov är framförallt att utveckla sitt arbete med APL och övergången från skola till arbetsliv. Stödet på APL-platserna och till arbetsgivare som idag inte fungerar som det ska.
- Under rätt förutsättningar kan och vill de allra flesta människor arbeta. Trots det konstateras år efter år, oavsett konjunkturläge, att personer med funktionsnedsättning förvärvsarbetar i betydligt lägre utsträckning än andra.
- Förutom förlorade skatteintäkter och kostnader inom sjukförsäkringen, visar studier på större ohälsa bland arbetslösa.

activa

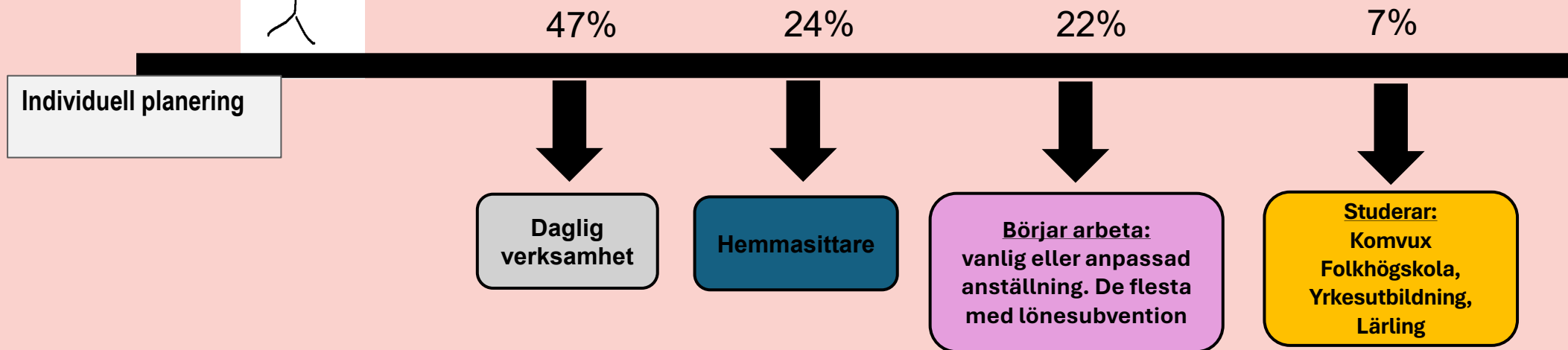
Medfinansieras av
Europeiska unionen

Jag är elev år 4
på anpassad
gymnasieskola

**Från studien: Anpassad
Gymnasieskolan och sen då?**

Jessica Arvidsson, år 2011

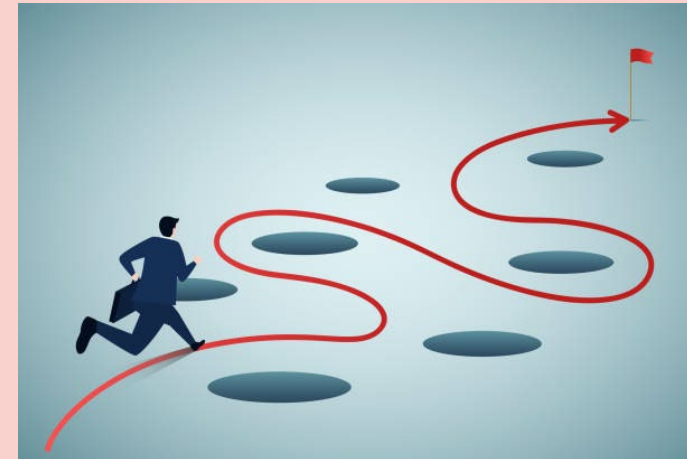
Medfinansieras av
Europeiska unionen

Syfte

- Överbrygga övergången från skola till arbetsliv eller fortsatta studier.
- Öka egenmakt och delaktighet.
- Skapa fungerade arbetssätt i övergångar mellan anpassad gymnasieskola och arbetsliv.

Målgrupp

Elever som går sista året på anpassad gymnasieskola 18-24år.

activa

Projektets mål

Medfinansieras av
Europeiska unionen

- Att fler elever inom anpassad utbildning har närmat sig arbetsmarknaden, gått vidare till anställning eller studier eller att arbetsförmåga är utredd och klarlagd.
- Övergången från skola till arbetsliv syftar till att underlättas och det finns en samordning och ett samarbete kring eleverna.
- Projektet vill kunna bidra till en minskad diskriminering av målgruppen, bidra till en mer inkluderande arbetsmarknad och bygga samarbeten som undanröjer hinder för såväl arbetssökande som arbetsgivare.

activa

Medfinansieras av
Europeiska unionen

VAD VI ERBJUDER

Du som är mellan 18-24 år och vill ha individuellt stöd för att:

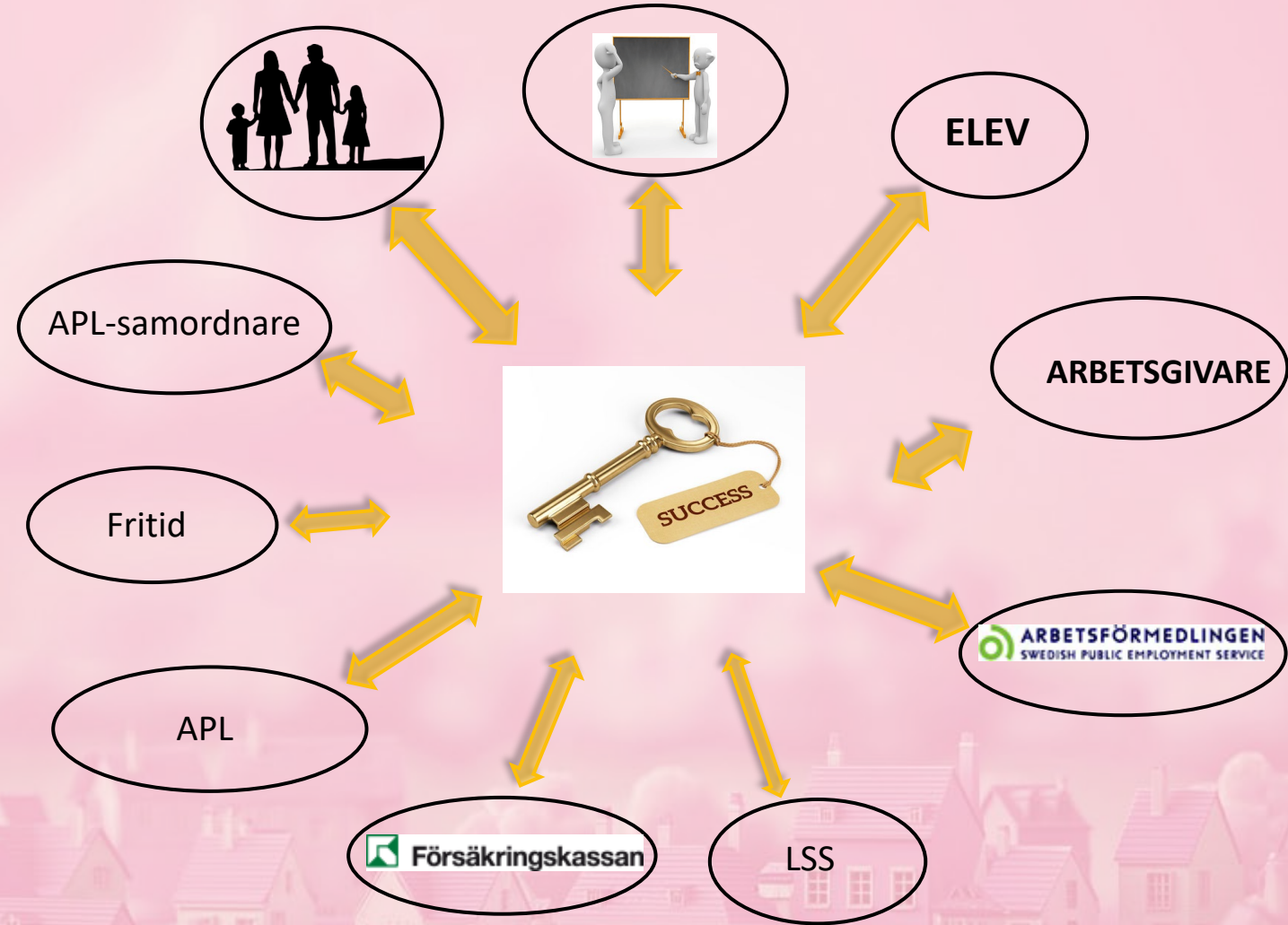
- Få en kvalitésäkrad kartläggning som syftar till att finna lämplig APL/ praktik
  - Få fördjupade kunskaper inom arbetsmarknadskunskap
    - Få stöd i att komma ut i anställning
- Komma vidare med dina studier och få yrkes- och studievägledning

activa

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Medfinansieras av
Europeiska unionen

FRAMGÅNGSFAKTORER

- God samverkan med engagerad skolpersonal
  - Arbetskonsulent från Activa som jobbar heltid med uppdraget
- Genom kartläggning så framkommer elevens behov redan undan skoltiden och en planering hinner upprättas innan avslutad skolgång
- När skolan slutar är ambitionen att eleven ska veta vad som ska hända efter avslutad skolgång
  - Samverkan med olika aktörer utifrån elevens behov
- Arbetskonsulenter och företagskonsulent har en bra dialog med företag på arbetsmarknaden
  - Kunna rykta ut och släcka bränder

- Ökar elevens möjligheter att lyckas och på sikt nå målet egen försörjning

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Projektets utmaningar

- Utveckla de långsiktiga stödet och vem ska/bör/kan erbjuda det?
- Utveckla nätverket kring deltagare. (få dem med oss och dra åt samma håll)
- Enligt deltagarna är en oro kring att mista ersättningen att flertalet deltagare ej törs testa arbete/ studier
- Tryggad försörjning på sikt
- Att arbeta lika på de olika skolorna

activa

Vad händer efter studenten?

1: Arbetsförmedlingen

2: Studier

3: Aktivitetsersättning

4: Dagligverksamhet

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Kommentar från handledare

-Otroligt duktiga, omtänksamma, hjälpsamma, populära.
Dom är väldigt uppskattade.

Kommentar från handledare

-Vi ser verkligen att eleverna utvecklas hela tiden hos oss och det är så roligt att kunna vara med och se utvecklingen på eleverna.

Kommentar från deltagare

-Äntligen är det någon som ser mig och vill hjälpa mig vidare.

Kommentar från deltagare

-Det var super kul att vara på arbetsplatsen. Fick göra allt möjligt, hade kul med dom som jobbade där, jag kände mig trygg där.

activa

Framgångar under första året #vi behövs

- Eleverna har en arbetskonsulent som har en helhetsbild över deras situationen
  - Engagerade personer i projektet
  - APL tiden har ökat på samtliga skolor

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Kontaktuppgifter

Vill du vara med i projektet eller har frågor om vad det innebär, kontakta projektets arbetskonsulenter:

Elin Pettersson elin.pettersson@s-activa.se

070 754 96 09

Kristin Björnfoth kristin.bjornfoth@s-activa.se

0707549635

Är du arbetsgivare och vill påbörja samarbete med Activa eller har andra frågor kopplade till ditt företag kontakta vår Företagskonsulent:

Sofia Ölund sofia.olund@s-activa.se

070-742 96 01

För övergripande frågor om projektet, kontakta projektledare:

Anna Ekfeldt anna.ekfeldt@s-activa.se

072-401 13 41

activa

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Tack!

---

activa

Här är en AI-genererad sammanfattning av sammanfattningen från **SOU 2025:18 – Ett likvärdigt betygssystem**:

Utredningen föreslår en **meritvärdeskalibreringsmodell** för att öka likvärdigheten i betygssättningen. I stället för att justera enskilda betyg ska det genomsnittliga meritvärdet kalibreras centralt baserat på både lärarsatta betyg och resultat från nationella prov. Detta görs genom följande steg:

1. Lärarna sätter betyg baserat på sina bedömningar.
2. Ett genomsnittligt individuellt betygsvärde (meritvärde) beräknas.
3. Elevernas resultat från nationella prov räknas ihop till ett genomsnittligt provresultat.
4. Skolans genomsnittliga betygsvärde jämförs med dess genomsnittliga provresultat, vilket ligger till grund för kalibrering.
5. Det slutliga meritvärdet bestäms genom en viktning där 70 % utgörs av det kalibrerade betygsvärdet och 30 % av provresultatet.

Andra viktiga förslag:

- **Nationella slutprov** ska spela en större roll och rättas centralt.
- **Betygsskalan föreslås bli mer numerisk och symmetrisk** för att minska glapp mellan betygssteg.
- **Bedömningssamråd** ska införas på skolnivå för att stärka samsynen kring betygssättning.
- **Komvux får en särskild hantering**, där endast nationella prov används för meritvärdesberäkning.

Förändringarna föreslås införas stegvis från **2027**.

Här är en AI-genererad sammanfattning av de viktigaste förslagen i utredningen *SOU 2025:8 – Bättre förutsättningar för trygghet och studiero*:

1. Förtydligande av rektorns och lärarens ansvar

- Rektorns ansvar för trygghet och studiero ska skrivas in i skollagen.
- Rektorn ska bedriva ett verksamhetsnära ledarskap och vidta åtgärder både förebyggande och operativt.
- Läraren ska ha tydliga befogenheter att leda undervisningen och hantera ordningsstörningar effektivt.

2. Skärpta ordningsregler och konsekvenser

- Alla skolor ska ha skolregler och en konsekvensplan som tydligt anger åtgärder vid överträdelser.
- Ett "förväntansdokument" ska införas för att tydliggöra vårdnadshavares ansvar.
- Skollagen ska förtydliga nolltolerans mot trakasserier, kränkningar och mobbing.

3. Utökade disciplinära åtgärder

- Lärare ska kunna visa ut elever ur klassrummet utan att först ge en tillsägelse vid allvarliga ordningsstörningar.
- Kravet på skriftlig dokumentation vid kvarsittning och utvisning ur klassrummet slopas.
- Rektorer ska få utökade möjligheter att placera elever i andra undervisningsgrupper eller på annan plats för en längre period.
- Akutskolor ska definieras i lag och kunna drivas på entreprenad.
- En ny disciplinär åtgärd införs: rektorn ska kunna neka en elev tillträde till skolan vid synnerliga skäl för säkerheten. Eleven ska då få fjärr- eller distansundervisning.

4. Nationellt frånvaroregister

- Ett nationellt frånvaroregister ska införas för obligatoriska skolformer och eventuellt även gymnasieskolan.
- Frånvaro ska registreras på individnivå och göras tillgänglig för systematisk uppföljning.
- Sekretess- och dataskyddsaspekter ska analyseras för att säkerställa skyddet av personuppgifter.

5. Finansiering och genomförande

- Förslagen ska träda i kraft den 1 juli 2026.
- Kommuner och skolhuvudmän kan få ökade kostnader, men syftet är att förbättra studieron och minska framtida problem.

Här är en AI-genererad sammanfattning av **SOU 2025:19 – Kunskap för alla**:

Bakgrund och Problembild

- Elevernas kunskapsresultat har försämrats över tid, och skillnaderna mellan olika elevgrupper har ökat.
- 1990-talsreformerna ledde till en tolkning av kunskap som relativ och subjektiv, vilket har påverkat undervisningen negativt.
- Lärarrollen har försvagats, och lärarledd undervisning har minskat till förmån för individuellt arbete, vilket inte gynnar kunskapsutvecklingen.
- För höga krav på individualisering och anpassning av undervisningen har gjort det svårt för lärare att hantera klassrumsundervisning effektivt.

Förslag på Förändringar

1. Starkare lärarroll och minskade krav på individualisering

- Lärarnas ansvar för undervisningen ska tydliggöras.
- Individualiseringskraven ska minska, och fler elever ska kunna följa den ordinarie undervisningen.
- Undervisningen ska ha större fokus på grundläggande färdigheter och lärarledd undervisning.

2. En förstärkt kunskapsinriktning

- Betoning på grundläggande färdigheter i läsning, skrivning och matematik.
- Skolan ska förmedla kunskap som är vetenskapligt förankrad.
- Läroplanerna ska innehålla tydligare mål och progression i vad eleverna ska lära sig och när.

3. Nya läroplaner och kursplaner

- Varje skolform ska ha en samlad läroplan med inledande delar, timplan och kursplaner.
- Nya kursplaner ska ha en tydligare progression mellan stadier och årskurser.
- Fokus på grundläggande kunskaper och färdigheter i ämnena, medan inslag av analys och resonemang tonas ner.
- Undervisningsstrategier ska ingå i kursplanerna som stöd för lärarna.
- Betygs- och bedömningskriterier ska utformas så att de inte styr undervisningen för mycket.

4. Förändringar i stödmaterial

- Nationella kommentarer och exempel på god undervisning ska tas fram.
- Nuvarande stödmaterial ska ses över för att säkerställa vetenskaplig förankring och relevans.
- Stödmaterial ska vara lättillgängligt och bättre kopplat till läroplanerna.

5. Specifika förändringar inom vissa områden

- **Läsning:** Läroplanerna ska stärka grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna. Läsundervisningen ska baseras på vetenskapliga metoder som phonics.
- **Praktisk-estetiska ämnen:** Större fokus på praktiska färdigheter, medan reflektion och teoretiska inslag tonas ner i tidigare årskurser.
- **Digitalisering:** Digitala verktyg ska inte vara ett mål i sig. Försiktighet rekommenderas, särskilt i lågstadiet.
- **Totalförsvaret och Nato:** Kunskaper om totalförsvaret och Nato ska införas i samhällskunskapen och eventuellt i andra ämnen som idrott och hälsa samt teknik.

Genomförande

- De nya läroplanerna föreslås träda i kraft den **1 juli 2028**, samtidigt som den tioåriga grundskolan införs.
- Implementeringen ska ske gradvis, med stöd från regeringen.
- Uppföljning och utvärdering av effekterna av de nya läroplanerna ska genomföras

Här är en AI-genererad sammanfattning av den nationella STEM-strategin:

Bakgrund och behov

Sverige har en lång tradition av teknisk innovation och ingenjörskap. För att upprätthålla konkurrenskraften och driva ekonomisk tillväxt behövs fler utbildade inom naturvetenskap, teknologi, ingenjörsvetenskap och matematik (STEM). Efterfrågan på STEM-kompetens är stor inom många sektorer, särskilt inom den gröna omställningen, digitalisering och forskning.

Utmaningar

- Försämrade PISA-resultat i matematik och naturvetenskap visar på behovet av att stärka grundläggande kunskaper.
- Intresset för STEM-ämnen minskar med åldern, särskilt bland flickor.
- Få elever väljer gymnasiala utbildningar inom STEM, och ännu färre går vidare till högre utbildning.
- Universitetens STEM-utbildningar har låg genomströmning, och examensgraden inom yrkeshögskolan behöver förbättras.

Mål

- Öka andelen elever som presterar på hög nivå i matematik i PISA till minst 15 % år 2033.
- Öka andelen elever som väljer naturvetenskaps- eller teknikprogrammet i gymnasiet till 25 % år 2035.
- Öka antalet helårsstudenter inom STEM vid högskolor och universitet till minst 90 000 år 2035.

Föreslagna insatser

- Förbättra grundläggande färdigheter i skolan, med fokus på matematik och naturvetenskap.
- Stärka kvaliteten på STEM-utbildningar i grund- och gymnasieskolan genom fler resurser och bättre lärarstöd.
- Öka intresset för STEM genom samverkan mellan skolor och näringsliv, exempelvis genom Tekniksprånget och science centers.
- Göra STEM-utbildningar mer attraktiva för kvinnor genom riktade insatser.
- Inrätta en STEM-delegation för att samordna och driva långsiktiga satsningar.

Slutsats

Strategin syftar till att säkerställa Sveriges framtida kompetensförsörjning inom STEM genom långsiktiga utbildningssatsningar och samverkan mellan utbildningssystemet och näringslivet

Sammanfattning av förslaget om ett nationellt mobilförbud i skolan

Bakgrund

Enligt skollagen (5 kap. 3 §) har alla elever rätt till en trygg skolmiljö och studiero. Sedan 1 augusti 2022 har det införts en regel (5 kap. 4 a § skollagen) som förbjuder privat användning av mobiltelefoner och elektronisk kommunikationsutrustning under lektionstid. Rektorer har dessutom möjlighet att besluta om att samla in mobiltelefoner i början av varje skoldag (5 kap. 4 d §), med vissa undantag för pedagogisk användning eller särskilda behov hos enskilda elever.

Forskning och rapporter, inklusive PISA-undersökningen, visar att svenska elever har ett sämre disciplinärt klassrumsklimat än genomsnittet i OECD-länder. Mobiltelefoner anses vara en distraktionsfaktor och kan ha en negativ inverkan på lärandet. Samtidigt har nätmobbning ökat under det senaste decenniet, vilket ytterligare motiverar en reglering av mobilanvändningen i skolan.

Redan idag används möjligheten att samla in mobiltelefoner i stor utsträckning. För att stärka elevernas trygghet och studiero vill regeringen nu införa ett nationellt krav på att mobiltelefoner ska samlas in vid skoldagens början i alla obligatoriska skolformer och fritidshem.

Utredningens uppdrag

Regeringen har gett utredaren i uppdrag att:

1. Analysera möjligheterna och föreslå en reglering om ett nationellt mobilförbud i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet.
2. Utreda vilka undantag som bör finnas och vilken beslutsrätt rektorer ska ha.
3. Föreslå hur mobiltelefoner kan omhändertas om elever inte följer reglerna.
4. Klargöra om regelverket behöver förtydligas kring vilken utrustning som omfattas, exempelvis smartklockor.

Förslag om ett nationellt mobilförbud

Utredaren föreslår att nuvarande reglering i skollagen ändras så att det blir obligatoriskt att samla in elevers mobiltelefoner vid skoldagens början. Syftet är att skapa en mobilfri skola som norm, vilket bedöms främja lärande, social interaktion och minska störningar i undervisningen.

Vad omfattas av mobilförbudet?

- Förbudet gäller alla obligatoriska skolformer: förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, specialskola och sameskola.
- Även fritidshem omfattas, eftersom de ofta är organisatoriskt kopplade till skolan.

- Endast elevers mobiltelefoner omfattas av den obligatoriska insamlingen. Rektor kan dock besluta om insamling av annan elektronisk utrustning, såsom smartklockor.

Undantag från mobilförbudet

- **Pedagogisk användning:** Lärare eller rektor kan besluta om undantag om mobiltelefonen ska användas i undervisningen.
  - **Enskilda elever:** Undantag kan göras om det finns särskilda skäl, exempelvis som stöd för elever med särskilda behov. Här bör dock noggrant övervägas om mobiltelefonen är det mest lämpliga hjälpmedlet.
-

Motivering och konsekvenser

Fördelar med ett nationellt mobilförbud

- **Förbättrad studiero:** Minskad distraktion i klassrummet stärker elevernas möjlighet att fokusera på lärandet.
- **Ökad trygghet:** En mobilfri skola kan minska risken för nätkränkningar och digital mobbning under skoldagen.
- **Social utveckling:** Elever förväntas interagera mer med varandra när mobiltelefoner inte är tillåtna.
- **Avlastning för lärare:** Mindre tid behöver läggas på att hantera mobilrelaterade problem.

Invändningar och utmaningar

- **Brist på vetenskaplig evidens:** Även om det finns forskning som stödjer mobilförbudets positiva effekter, saknas tydliga bevis för att det ensamt kan förbättra skolresultat.
  - **Olika behov på olika skolor:** Nästan 80 % av skolorna samlar redan in mobiltelefoner, men vissa skolor har valt andra lösningar, t.ex. att låta eleverna förvara dem i skåp. Ett nationellt förbud kan vara svårare att genomföra på vissa skolor.
  - **Konflikter och ökad arbetsbelastning:** Ett obligatoriskt förbud kan innebära mer administration för skolpersonal och potentiella konflikter med elever och föräldrar.
  - **Rättsliga aspekter:** Elevorganisationer har påpekat att ett nationellt mobilförbud kan inkräkta på elevers fri- och rättigheter. Utredaren bedömer dock att förbudet är förenligt med lagstiftningen om det implementeras korrekt.
-

Genomförande och ansvar

- Skolor ansvarar för att omhänderta, förvara och återlämna mobiltelefoner på ett säkert sätt. De kan bli ersättningsskyldiga vid förlust eller skada.
- Rektor har ansvar för att besluta om skriftliga rutiner för hur insamlingen ska ske och hur mobiltelefoner ska förvaras.
- Mobilförbudet ska implementeras på ett tydligt och förutsägbart sätt för att accepteras av elever och vårdnadshavare.

Slutsats

Utredningen föreslår att ett nationellt mobilförbud införs i de obligatoriska skolformerna och fritidshemmet. Syftet är att stärka trygghet och studiero samt förbättra elevernas lärande och sociala interaktion. Förbudet bedöms vara ändamålsenligt och proportionerligt, men det krävs noggrann planering och resurser för att implementera det på ett framgångsrikt sätt.

<https://www.regeringen.se/contentassets/d30fa3a631ab45628b3cc540108f006b/ett-nationellt-mobilforbud-i-de-obligatoriska-skolformerna-och-fritidshemmet-ds-20259.pdf>